

Законодателният акт за изкуствен интелект - постижения и перспективи

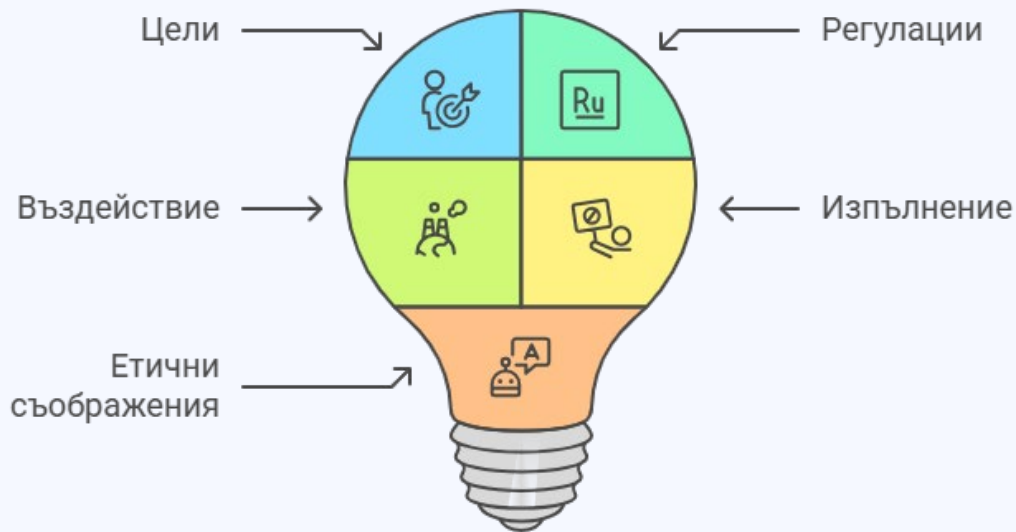
Д-р Калина Георгиева, СУ

Кръгла маса: "Основни права, изкуствен интелект и право на ЕС: гаранции и предизвикателства"

26 юни 2025 г., София

Въведение

Презентацията представлява общ преглед на Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и за изменение на регламенти (ЕО) № 300/2008, (ЕС) № 167/2013, (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1139 и (ЕС) 2019/2144 и директиви 2014/90/ЕС, (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за изкуствения интелект) (**АИИ**)

01

Цели

Постигане на хармонизирани правила за ИИ

Установяване на правила

Създаване на хармонизирани правила за ИИ в ЕС.

Подобряване на пазара

Подобряване на функционирането на вътрешния пазар чрез ИИ.

Насърчаване на ИИ

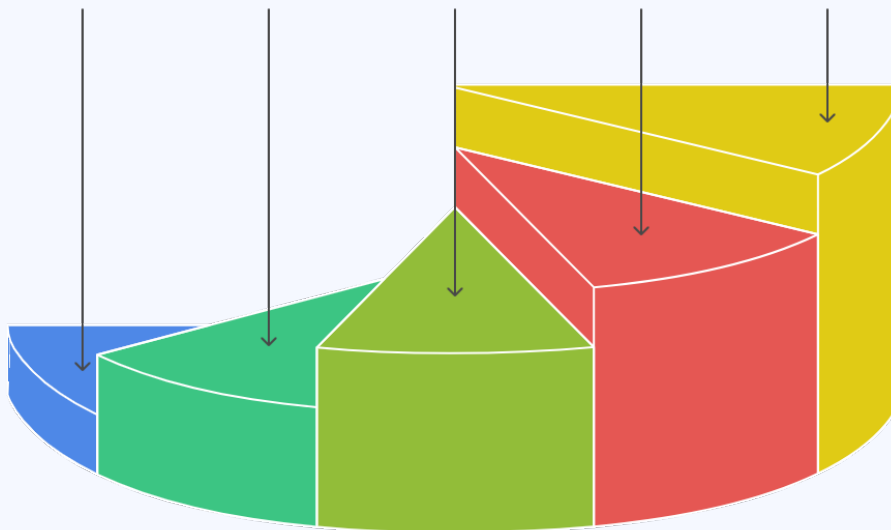
Насърчаване на ориентиран към човека и надежден ИИ.

Защита на правата

Осигуряване на защита на здравето, безопасността и основните права.

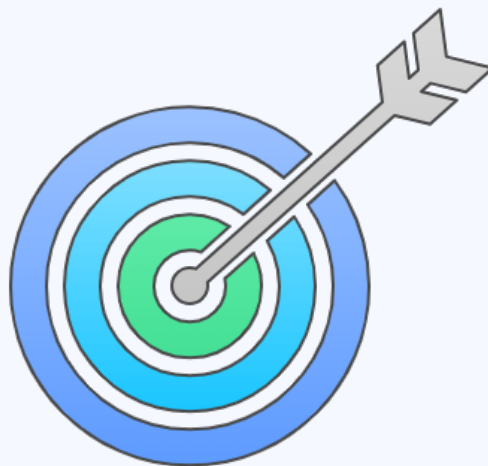
Подкрепа на иновациите

Подкрепа на иновациите в областта на ИИ.

Цели на АИИ

ПОДПИС	Европейски парламент & Съвет	Подписване от председателя на СД от председателите на Съвета	13/08/2024
ТРЕТО ЧЕТЕНЕ	Европейски парламент Съвет		
ПОМИРИТЕЛНА ПРОЦЕДУРА	Повелителен комитет		
ПЪРВО ЧЕТЕНЕ	Европейски парламент Съвет	Позиция на СД, позиция на първо четене Разлика на СД за изменение на законодателното предложение	03/04/2024 13/03/2024 14/04/2023
СТАНОВИЩА	Европейски комитет на регионите Европейска централна банка Икономически и социален комитет	Становище на Комитета на регионите Становище на Европейската централна банка Становище на Европейския икономически и социален комитет	02/12/2021 28/12/2021 23/05/2021
ПРЕДЛОЖЕНИЕ	Европейска комисия	Предложение за законодателно предложение от Комисията	22/04/2021

Подобрен вътрешен пазар и иновации

Основната цел на регламента

Защита на основните права

Осигурява защита на основните права и ценности

Ориентиран към човека и надежден ИИ

Насърчава развитието на ИИ, ориентиран към човека

Източник: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/HIS/?uri=CELEX%3A32024R1689>

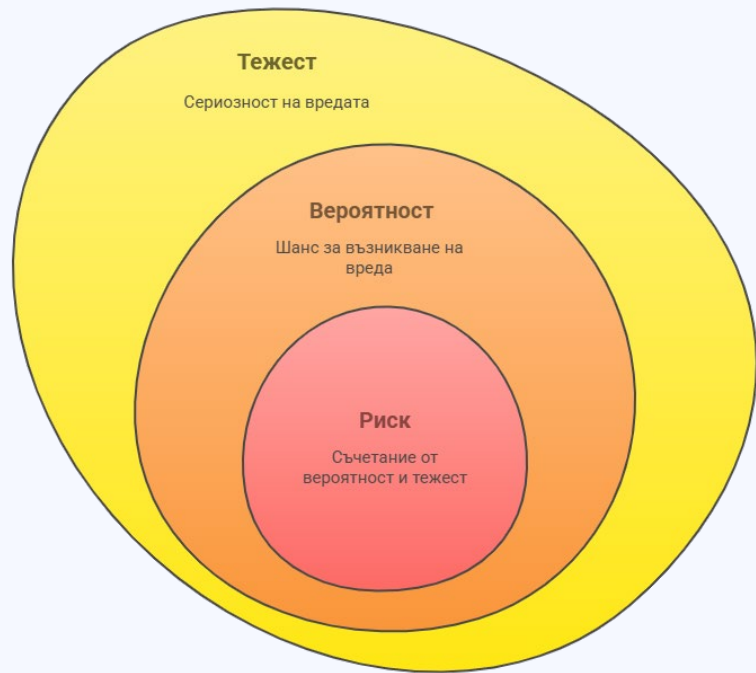

02

Подход

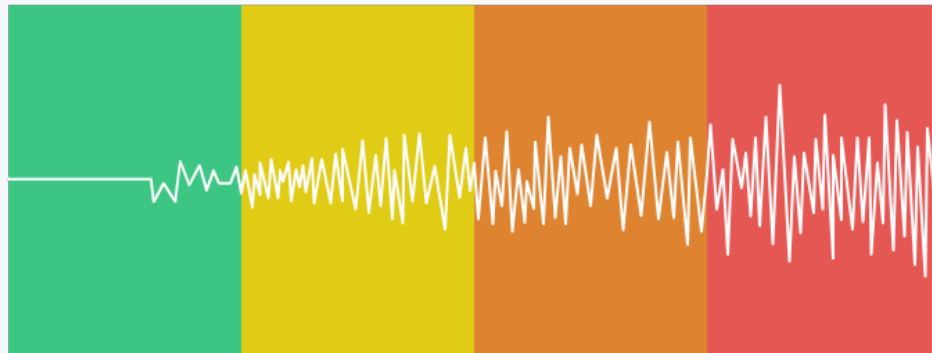

Риск

Минимален риск

Неприемлив риск

Минимален риск

Не е регулиран,
минимална
заплаха

Филтър за спам
Редактиране на
изображения

Ограничен риск

Изисквания за
прозрачност, без
одобрение

Чатбот, който
информира
потребителите

Висок риск

Строги изисквания
преди одобрение:
изпитвания,
прозрачност и човешки
надзор

Автономни превозни
средства
Биометрична
идентификация

Неприемлив риск

Забранено поради
заплаха за
безопасността и
правата

Социален рейтинг
Манипулация на
човешкото
поведение

coggle

made for free at coggle.it

Структура на АИИ

```
graph LR; A[Структура на АИИ] --- B[Забранени практики в областта на ИИ]; A --- C[Високорискови системи с ИИ]; A --- D[Задължения за прозрачност за доставчиците и внедрителите на определени системи с ИИ]; A --- E[Модели на ИИ с общо предназначение]; A --- F[Мерки в подкрепа на иновациите]; A --- G[Управление]; A --- H[База данни на ЕС за високорискови системи с ИИ]; A --- I[Мониторинг след пускането на пазара, обмен на информация и надзор на пазара]; A --- J[Кодекси за поведение и насоки]; A --- K[Делегиране на правомощия и процедура на комитет]; A --- L[Санкции];
```

Забранени практики в областта на ИИ

Високорискови системи с ИИ

Задължения за прозрачност за доставчиците и внедрителите на определени системи с ИИ

Модели на ИИ с общо предназначение

Мерки в подкрепа на иновациите

Управление

База данни на ЕС за високорискови системи с ИИ

Мониторинг след пускането на пазара, обмен на информация и надзор на пазара

Кодекси за поведение и насоки

Делегиране на правомощия и процедура на комитет

Санкции

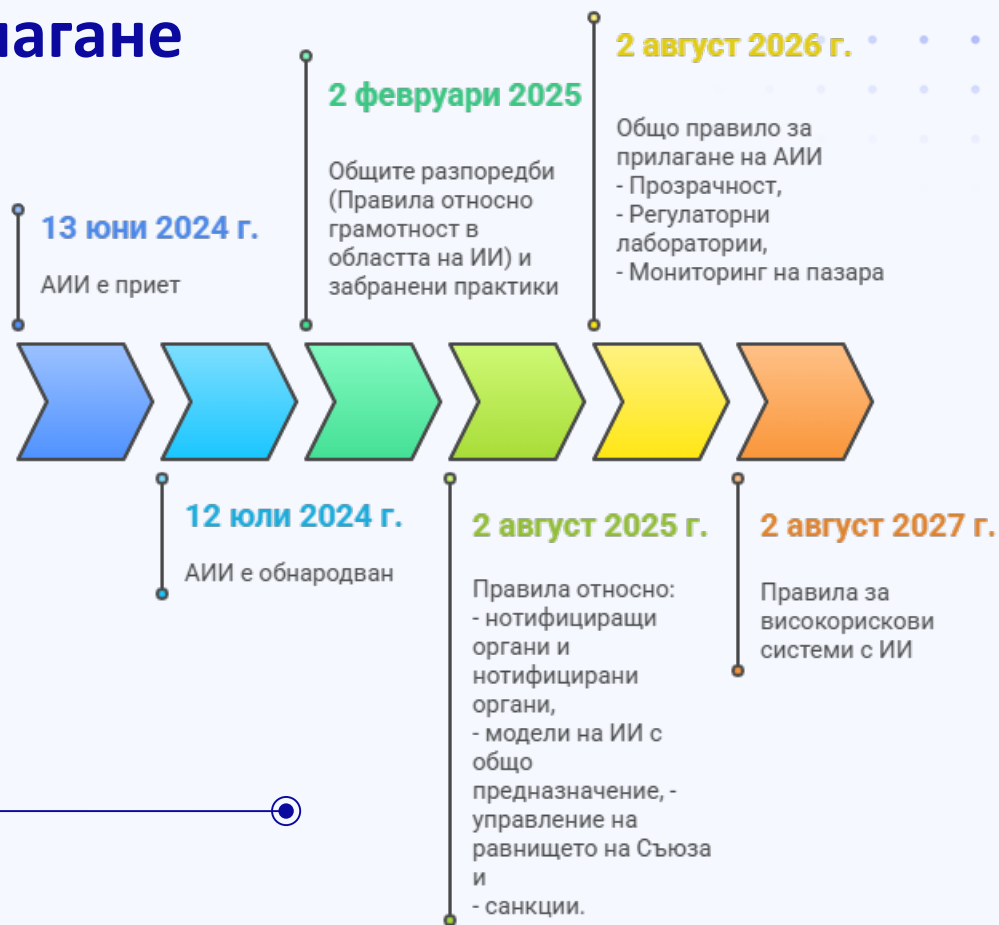

03

Прилагане във времето

Поетапно прилагане

Документи по прилагането на АИИ

**Насоки на ЕК за
определението
за система с ИИ**

6.2.2025

**Насоки на ЕК за
забранени
практики в
областта на ИИ**

4.2.2025

**Кодекс за добри
практики в
областта на ИИ с
общо
предназначение**

Проект
Март 2025

**Хармонизирани
станданти
високорискови
системи с ИИ,
системи с ИИ с
общо
предназначение**

Предстои

Хронология

Това е ориентировъчен график, който може да подлече на промени в зависимост от напредъка на процеса на изготвяне.

- 10 декември 2024 г. ○ Съветът по ИИ информира за напредъка по Кодекса за поведение
- 11 декември 2024 г. ○ Европейският парламент кани Службата по ИИ, председателите и заместник-председателите
- 19 декември 2024 г. ○ Службата по ИИ публикува [?? втория проект](#) [??](#) ?? на Председателския съвет [??](#) [??](#) (?? първия проект ??) Проучването на ЕС стартира едновременно за обратна връзка от участниците
- Седмица от 13 януари 2025 г. ○ [?? Заседания на работната група](#) [??](#) (дати в рубриката „Следващи стъпки“)
- Седмица от 20 януари 2025 г. ○ Семинари на доставчиците Съвет по ИИ: Заседание на подгрупата на GPAI с председателите
- 27 януари 2025 г. ○ Обобщено пленарно заседание
- 11 март 2025 г. ○ [Трети проект на Кодекса на практиката](#) [??](#)
- Седмица от 17 март 2025 г. ○ Заседания на работните групи
- Седмица от 24 март 2025 г. ○ Четирти семинари за доставчици
- 24 март 2025 г. ○ Съвет по ИИ: Заседание на подгрупата на GPAI с председателите
○ Съвет по ИИ: пълно заседание
- 28 март 2025 г. ○ Обобщена пленарна сесия
- От май 2025 г. ○ Окончателна версия на първото заседание на Председателския съвет, която ще бъде представена на заключително пленарно заседание и публикувана (до август)
○ Службата по ИИ и Съветът по ИИ оценяват Конференцията на страните и публикуват оценката
○ Комисията може да одобри Председателския съвет чрез акт за изпълнение

Източник: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/policies/ai-code-practice>

05

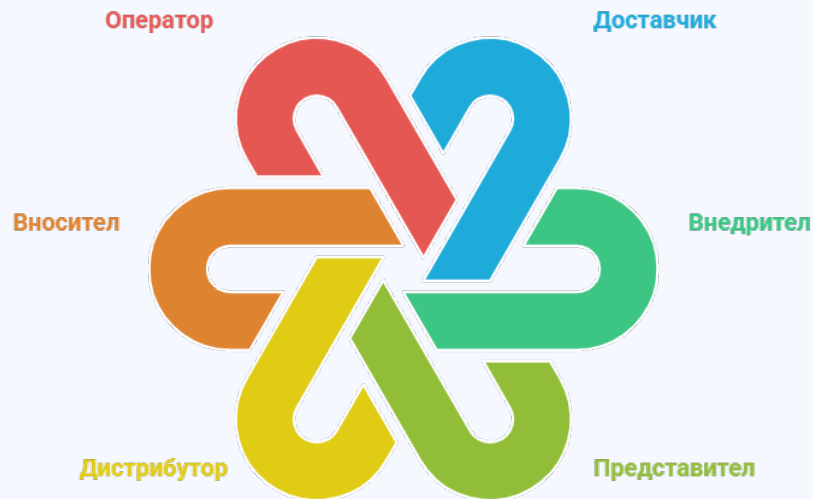
Обхват

Субектен обхват

- **доставчици**, които пускат на пазара или пускат в действие системи с ИИ или пускат на пазара модели на ИИ с общо предназначение в Съюза, независимо дали тези доставчици са установени или се намират на територията на Съюза или в трета държава;
- **внедрители** на системи с ИИ, чието място на установяване е на територията на Съюза или които се намират на територията на Съюза;
- **доставчици и внедрители** на системи с ИИ, чието място на установяване е в трета държава или които се намират в трета държава, когато резултатът, получен от системата с ИИ, се използва в Съюза;
- **вносители и дистрибутори** на системи с ИИ;
- **производители** на продукти, които пускат на пазара или пускат в действие система с ИИ заедно със своя продукт и със своето име или търговска марка;
- **упълномощени представители** на доставчици, които не са установени в Съюза;
- **засегнати лица**, които се намират в Съюза.

Участници във веригата за създаване на стойност в областта на ИИ

Изключения (примерни)

В области извън обхвата на правото на Съюза и не засяга компетентността на държавите членки по отношение на **националната сигурност**

За *системите с ИИ* или моделите на ИИ, които са специално разработени и пуснати в действие единствено с цел **научноизследователска и развойна дейност**, включително за техните резултати.

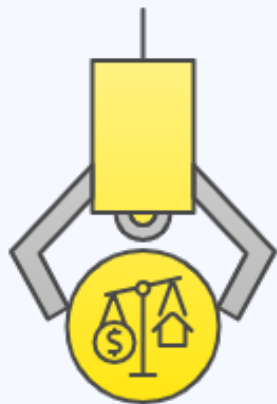
За задълженията на внедрители, които са физически лица, използващи *системи с ИИ* в рамките на изцяло **лична непрофесионална дейност**.

За *системи с ИИ*, които не са пуснати на пазара или пуснати в действие в Съюза, когато резултатите се използват в Съюза изключително за **военни цели** и цели, свързани с **отбраната или националната сигурност**

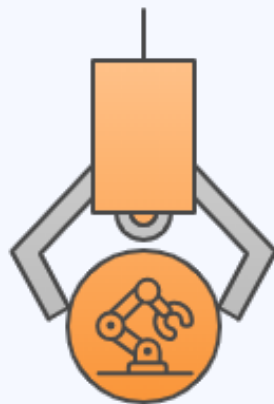
За **научноизследователски дейности, изпитвания или развойни дейности** по отношение на *системи с ИИ или модели на ИИ* преди пускането на пазара или пускането в действие на тези системи или модели. Тези дейности се извършват в съответствие с приложимото право на Съюза. Изпитването в реални условия не попада в обхвата на това изключение.

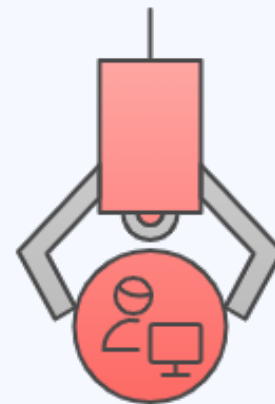
Системи с ИИ

**Пускане на
пазара**

**Пускане в
действие**

Използване

Характеристики на системи с ИИ

1. машинно базирана система,
2. която е проектирана да работи с различни нива на автономност и
3. която може да прояви адаптивност след внедряването си,
4. и която, с явна или подразбираща се цел,
5. въз основа на въведените в нея входящи данни,
6. извежда начина на генериране на резултати като прогнози, съдържание, препоръки или решения,
7. които могат да окажат влияние върху физическа или виртуална среда.

Оказване на влияние върху средата

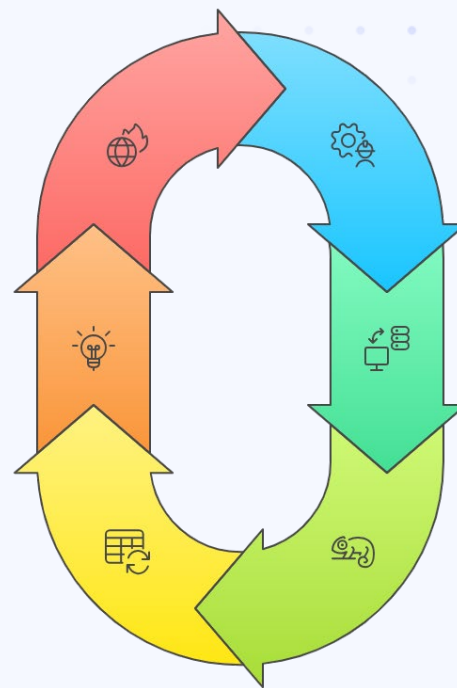
Въздействие върху физически или виртуални среди.

Генериране на резултати

Произвеждане на прогнози, съдържание или решения.

Въвеждане на данни

Подаване на данни в системата.

Проектиране на системата

Създаване на система с различни нива на автономност.

Внедряване на системата

Разгръщане на системата в реална среда.

Адаптиране на системата

Система, която се развива след внедряването.

Забранени практики в областта на ИИ

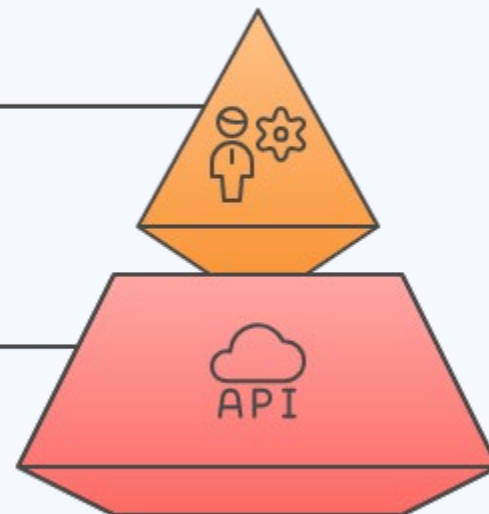
Високорисковите системи с ИИ

Задължения на операторите

Отговорности за управление на ИИ системи

Изисквания за високорискови системи

Специфични правила за ИИ с висок риск

Класифициране на системи с ИИ като високорискови

- ❖ Основните условия, при които системите с ИИ се определят като високорискови, включват:
 - ❖ Системата с ИИ е предназначена да се използва като „защитен елемент“/компонент на продукт или система с ИИ, който осигурява функция, свързана с безопасността, за този продукт или тази система с ИИ или чиято неизправност или лошо функциониране поставя в опасност здравето и безопасността на хора или имущество/на продукт, попадащ в обхвата на законодателството на Съюза за хармонизация
 - ❖ Продуктът, чийто защитен елемент е системата с ИИ, или самата система с ИИ като продукт трябва да премине оценяване на съответствието от трето лице с оглед на пускането на пазара или пускането в действие на посочения продукт в съответствие със законодателството на Съюза за хармонизация.
- ❖ Определени системи, посочени в приложение III, също се считат за високорискови, освен ако не представляват значителен риск.
- ❖ Системите с ИИ, които извършват профилиране на физически лица, винаги се считат за високорискови.
- ❖ Доставчиците на системи с ИИ, които не считат, че те са високорискови, трябва да документират своята оценка.
- ❖ Поддържа се база данни на ЕС за високорисковите системи с ИИ по приложение III

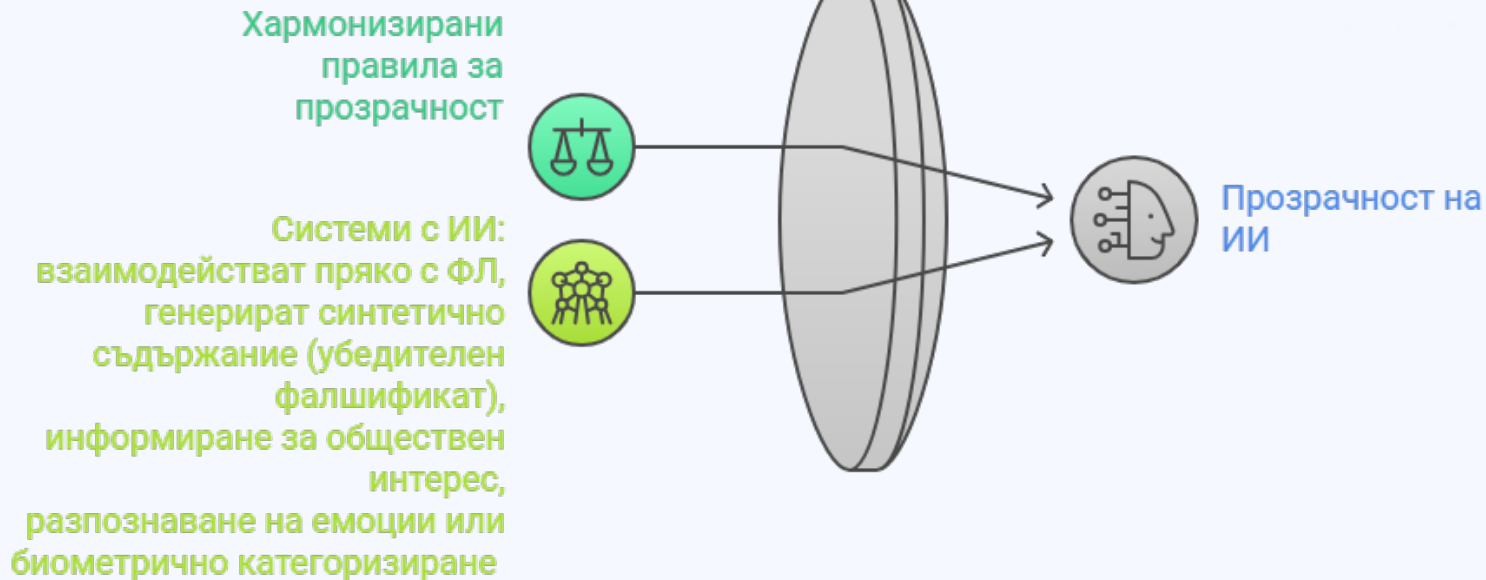
Made with Napkin

Примерни високорискови системи с ИИ

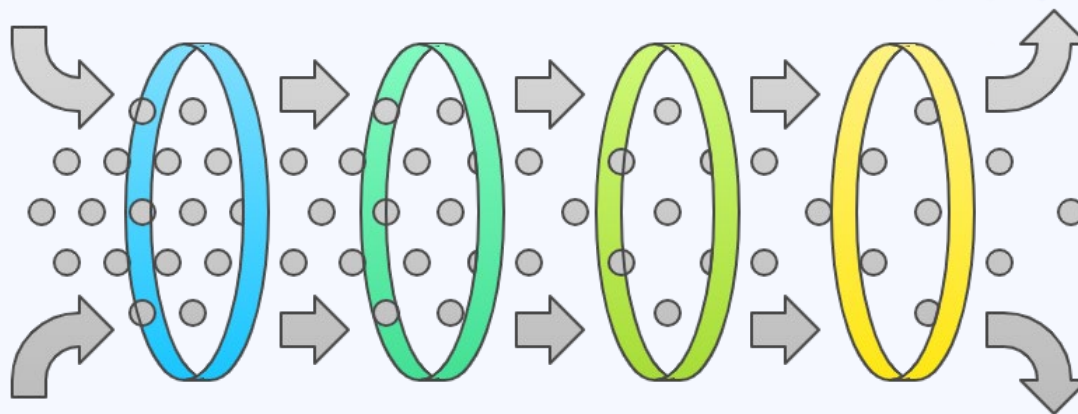
Биометрични данни:	включват системи за дистанционна биометрична идентификация и разпознаване на емоции, освен и за проверка на идентичност.
Критична инфраструктура:	системи с ИИ, използвани в управлението на критична инфраструктура като електроснабдяване и водоснабдяване.
Образование:	системи, които определят достъпа до образователни институции, оценяват учебни резултати и наблюдават изпити.
Заетост:	системи за набиране на служители и управление на работните отношения.
Достъп до основни услуги:	системи, използвани за оценка на допустимостта на физически лица за социално подпомагане, кредитоспособност и спешни услуги.
Правоохранителна дейност:	системи, предназначени за оценка на риска за жертви на престъпления и надеждността на доказателствата.
Управление на миграцията:	системи за оценка на риска от незаконна миграция и подпомагане на молби за убежище.
Правораздаване и демократични процеси:	системи, които подпомагат съдебната власт или влияят на изборите и референдумите.

Прозрачност за определени системи с ИИ

Пускането на пазара на модели на ИИ с общо предназначение

Хармонизиране на правилата

Установяване на единни правила за пускане на пазара

Оценка на съответствието

Оценка на моделите на ИИ за съответствие с правилата

Одобрение за пускане на пазара

Получаване на одобрение за пускане на пазара

Мониторинг на пазара

Наблюдение на моделите на ИИ на пазара

Модели на ИИ с общо предназначение, пораждащи системен риск

Надзор на пазара

Мерки за насърчаване на иновациите

Иновационни мерки

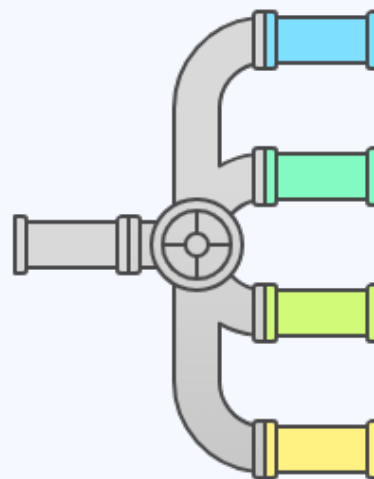
Подкрепа за технологичен напредък

МСП и стартиращи предприятия

Фокус върху малките предприятия

Регулаторна лаборатория за ИИ

Разработване

Обучение

Валидиране

Тестване

06

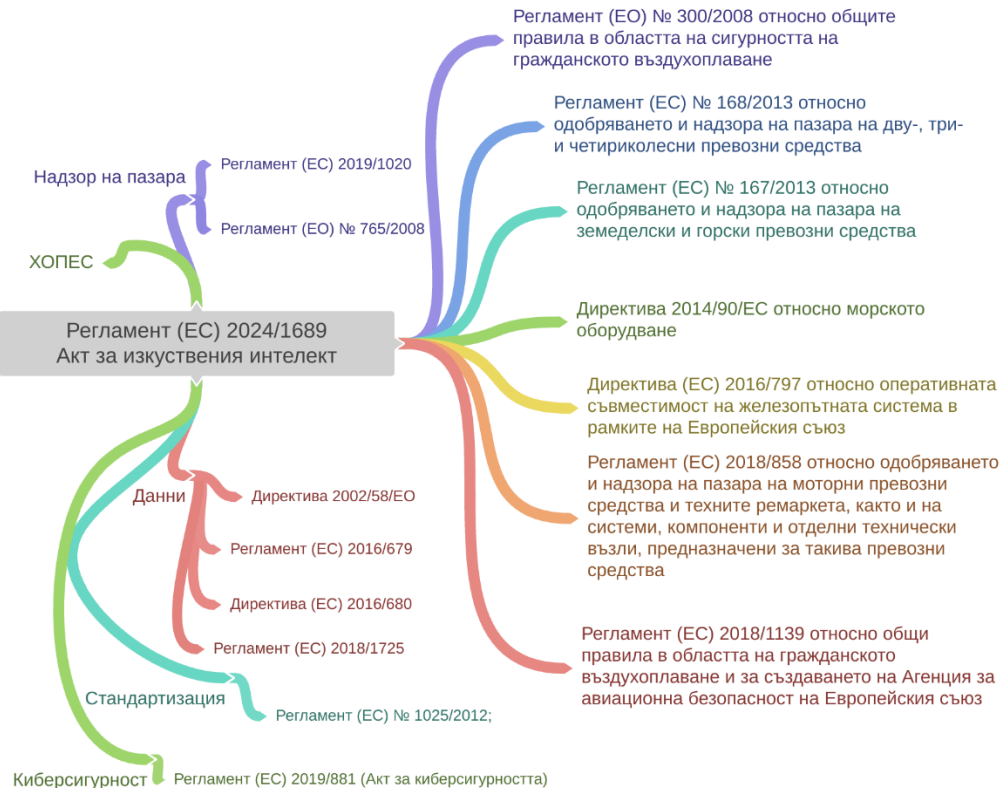
Свързани актове

Раздел А

Раздел Б

07

Компетентни органи

ЕС

Служба по ИИ

Център за експертен опит в областта на ИИ в рамките на Европейската комисия, по Решение от 24.01.2024 г.
Делегирани актове
Актове за изпълнение

Европейски надзорен орган по защита на данни

Компетентен орган за ИИ за институциите, агенциите, службите и органите в ЕС
Може да създаде РЛ

Експертна група

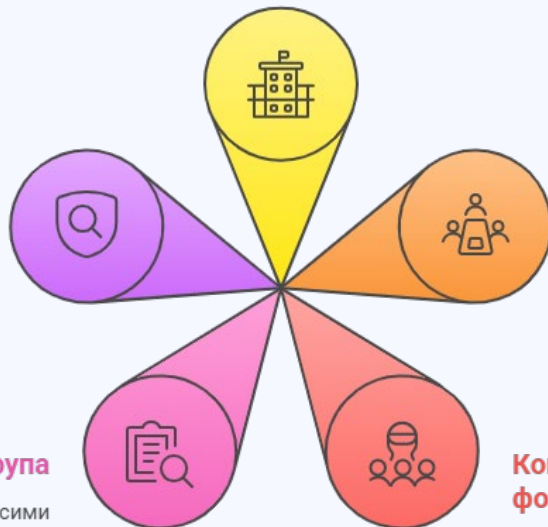
Група от независими експерти

Съвет по ИИ

Европейския съвет по изкуствен интелект
представители на ДЧ
2 постоянни подгрупи

Консултативен форум

Представители на стопанския сектор, новосъздадените предприятия, МСП, гражданското общество и академичните среди.

Испания

Ensuring ethical and responsible AI

Leading and coordinating the oversight of AI development

What is AESIA?

The Spanish Agency for the Supervision of Artificial Intelligence is the public body in charge of guaranteeing the ethical and safe use of artificial intelligence in Spain. Its main mission is to ensure that both public and private entities comply with current regulations, protecting privacy, equal treatment and fundamental rights.

AESIA encourages responsible technological development, working in collaboration with other bodies and promoting an environment of trust for the advancement of artificial intelligence, ensuring that it is beneficial and safe for society.

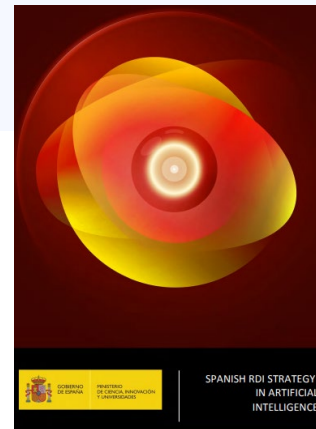
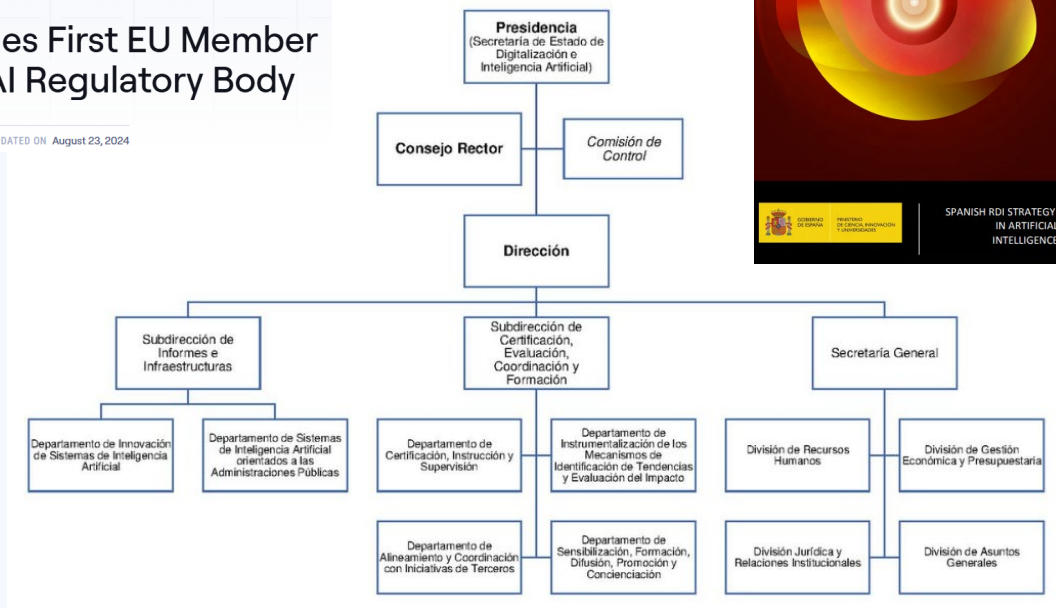

IN THE NEWS

Spain Becomes First EU Member to Establish AI Regulatory Body

PUBLISHED ON August 30, 2023 LAST UPDATED ON August 23, 2024

Источники: <https://aesia.digital.gob.es/en/es>
<https://www.holisticai.com/news/spain-ai-regulator>

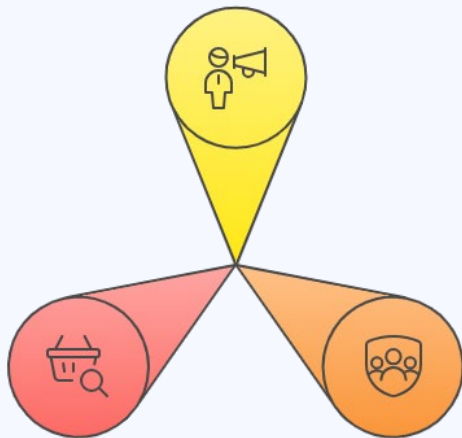

Источник: [https://en.wikipedia.org/wiki/File:Organigrama_AESIA_\(2023\).pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:Organigrama_AESIA_(2023).pdf)

БГ

Нотифициращ орган

Отговаря за въвеждането и извършването на процедурите, необходими за оценяването, определянето и нотифицирането на органи за оценяване на съответствието и за провеждането на мониторинг

Орган за надзор на пазара

По Регламент (ЕС) 2019/1020

Национален орган по защита на основните права

При използването на високорисковите системи с ИИ

PMC №398
от 18.6.2025

Омбудсман

Централна изборителна комисия

Комисия за защита от дискриминация

Комисия за защита на личните данни

Комисия за защита на потребителите

Държавна агенция за закрила на детето

Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"

„РЕГУЛАТОРНИТЕ ЛАБОРАТОРИИ КАТО ЧАСТ ОТ ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА, ОСНОВАНА НА ДОКАЗАТЕЛСТВА“

РЕЗУЛТАТИ ОТ:

1. Кабинетно проучване (desk research) на научна литература в индексирани източници, доклади и оценки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), стратегически и работни документи на Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета на Европа, законодателна уредба на регулаторните лаборатории на ниво Европейски съюз и практика по нейното прилагане;
2. Пилотно емпирично социологическо проучване сред представители на заинтересованите от регулаторните лаборатории страни.

ноември, 2024 г.

Източник: <https://www.parliament.bg/bg/ncpi>

Република България
 Комисия за защита на личните
 данни

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА
 НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Становище на КЗЛД относно използването на система за видеонаблюдение с функционалност за лицево разпознаване в търговски обекти (магазини)

СТАНОВИЩЕ
 НА
 КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
 РЕЗ. № ПНМД-01-52/2025 г.
 гр. София 30.04.2025 г.

ОТНОСНО: Използване на система за видеонаблюдение с функционалност за лицево
 разпознаване в търговски обекти (магазини)

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав – председател: Венцислав Караджов
 и членове: Мария Матева и Веселин Целков, на свое редовно заседание, проведено на
 30.04.2025 г., разглежда писмо от охранително сдружество, с което се отправя молба за
 изразяване на становище относно допустимостта на използване на система за
 видеонаблюдение с функционалност за лицево разпознаване в търговски обекти
 (магазини).

Източник: https://cpdp.bg/wp-content/uploads/2025/05/KZLD_Bulletin_3_114_May_2025.pdf

C/2025/1080

Преюдициално запитване, отправено от Софийски районен съд (България) на 25 ноември 2024
 година – „ИЕТЕП БЪЛГАРИЯ“ ЕАД / ВБ

(Дело C-806/24, ИЕТЕП БЪЛГАРИЯ)

(C/2025/1080)

Език на производството: български

Запитваща юрисдикция

Софийски районен съд

Страни в главното производство

Ищец в исканото производство: „ИЕТЕП БЪЛГАРИЯ“ ЕАД

Ответник в исканото производство: ВБ

Преюдициални въпроси

1. Чл. 86, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2024/1689 (*) следва ли да се тълкува в смисъл, че потребителят по смисъла на Директива 2011/83/ЕС (*) в Търговския 93/11/ЕОК (*) има право да разбере от доставчика на услуги по каква начин и при какви компоненти, параметри са издадени автоматично взети решения (фактури), основани на автоматично взети от търговеца данни, по договор за доставка на мобилни услуги? Разпоредбите на чл. 86, пар. 1 от Регламент 2024/1689 във връзка чл. 38 ХОПЕС следва ли да се тълкуват в смисъл, че потребителят има право да разбере от доставчика на услуги какъв е алгоритъмът на изчисляване на автоматично генерираните фактури, какви компоненти и параметри са включени в тях? Чл. 86, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2024/1689 следва ли да се тълкува в смисъл, че е приложима при потребителски договори?

Благодаря!

CREDITS: This presentation template was created by [Slidesgo](#), and includes icons, infographics & images by [Freepik](#)

